

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi Archiepiscopi Pragensis

Balbín, Bohuslav

Pragæ, 1664

Notæ in Caput X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42763

quàm malè illi corona sederet, quàmque fœdè regnaturus esset, ostendit. Sedebat in luto, quod tamen multo Procerum, Nobilitatis, Civium, ac Sacerdotum sanguine diluit, crudelitatis & libidinis suæ notis ubique relictis. Coronata est tertio post die Augusta Caroli conjux, quod ultimum solennium, & publicorum laborum ab Arneste fuit. Atque utinam Optimi Prasulis vicisset sententia! Forfitan audito, quod officium Regis postularet, evigilasset pecus aurea, & cruentam ignaviam Wenceslaus excussisset; at nunc, non modò in purpura, sed ferè etiam in Corona genitus, Annuus Infans, idem sibi postea regnare credebat, quod vivere.

Haged. Act. 1386
1384. 1385.
1392. 1393.
1394. 1395.
1396.
Duhrau. hist.
Bohem. l. 23.
Crato Notis in
Duhrau.

Notæ in Caput. X.

OMnia prius quàm bellum experiri. *Vtile tamen est ad manum arma semper habere, & paratum ad propulsandas injurias, etiam exercitum, si sumtus ferant, alere.* Bellicosus Princeps, ait Synesius, omnium maximè pacificus est; soli enim illi pacem colere licet, qui lacescentes ulcisci, ac malè afficere potest. *Alia virtutes Principibus inesse debent, militaris virtus in his etiam apparere, & eminere. Regium opificium est arma tractare: his gloriari debet. Nulla pictura Regem decentius exprimit, quàm que eum armatum representat; arma pulcherrima sunt. Regum vestes, ob eamq; Majestatis causam omnes Veterum Dij pingebantur armati. Sed è contrario omni ope providendum Sapientissimi homines docent, ne sine necessitate bella gerantur; omnes ætates, etiam nostra, exempla suppeditant pereuntium, qui bella provocarunt: nihil illos priores adjuvant victoria, qui corruunt in ultima: boni Reges, nisi coacti, non descendunt ad bella. Narfes Dux magnus ante pugnam, totam noctem flendo transigebat, misericordiâ enim periturorum tangebatur. Ob duorum hominum inimicitias tot hominum millia cadunt! Bellum pœna DEI est; quis pœnam ultro sibi suo jumento, ut ait ille, accersat? nemo tam demens, ait Cræsus ad Cyrum, ut bellum, quàm pacem, præoptet; in Pace Filij*

Inutile bellum cum pax est.

Lib. de Regno ad Arcadium

Bellum belluina res est, ad quod Principes, nisi necessitate, non descendunt.

Herodot. l. 2. hist.

Plin. in pane-
277. Trajani.

Patres, in bello Patres filios sepeliunt. Laudavit hoc in Traiano mi-
litari Principe Plinius: non times bella, nec provocas, &c. nam,
ut ipse nolis pugnare, moderatio, fortitudo tua præstat, ut neque
hostes tui velint.

In bello bis peccare non licet. Lamachi di-
ctum est apud Plutarch. in Apophth. ad Traianum. Idem expressit
Typotius Tomo I. Symb. Cas. hierogl. 2. In bello, inquit, pœnitentiæ
locus non est.

Bellorū cau-
sæ antiquæ
injustè quæ-
rantur.

Vetusta obtendentes in Silesiam jura. Monet
Juris Consulti, antiquas & obsoletas causas ad bellum gerendum non
sufficere. Vide Besoldum de Jurisdictione Imp. Rom. C. 6. qui Baldum
citatur scribentem: periculosum fore, si Imperator (idem est de alijs
Regibus) omnia velit recuperare, quæ antiquo Jure ad Imperato-
rem spectabant; hoc, inquit, esset revangare Mundum.

Verbis in contumeliam acceptis, Plutarchus o-
ptimè de Præceptis gerenda Reipublica: quemadmodum, ait, incen-
dium non sæpè à sacris & publicis oritur locis, sed plerumque ne-
glecta in aliqua domo lucerna, aut inflammata quisquiliæ quan-
doque ingentem ediderunt ignem; sic seditionem & bellum, non
semper publicæ contentiones, sed sæpè minima etiam verba ac-
cendunt.

Hagek A. 1366
Error Hage-
cij

Elisabeth neptis Casimiri. Erravit Hagek, qui
Casimiri filiam scripsit; fuit neptis ex Bohuslao Duce Stolpensi, &
alia Elisabetha Casimiri filia, ac Ludovici Regis Vngariae Consobrina.
Miechv. l. 4. hist. Polon. C. 20. Cuthen. A. 1360.

Oleum ore fundebat Arnestus. Plin. l. 2. hist.
Nat. C. 103. Omne mare oleo tranquillatur, & ob id urinatores
ore spargunt; quoniam mitiget naturam asperam, lucemque de-
portet. Symbolum hoc sit pacificorum Legatorum.

Legitimos
Principes,
et si infantes,
subditi de-
fendunt.

Regum in Cunis coronatorum. Multa passim
in historijs exempla sunt: Macedones cum contra Illyrios pugna-
rent,

rent, Regem suum in cunis, in aciem armatam, detulere. Vicerunt, qui amore pugnabant, ait Nazarius. Idem egere Faventini Gallie In Panegyri ad Caesarem Constantium, rogata populi, miseratione Asturis pueri Reguli, pugnâruntq; feliciter contra Regem Gallie, Venetos & Pontificem. Joan. Pius in Annotat. C. 46 de Macedonibus. Idem habet Polybius, & Ammian, lib. 26. hist. Eleganter rem descripsit Iustinus p. 7. atq; parvum illum Macedonem Europum vocatum. Scribanus Noster in Originibus Antuerpie C. 2. & Lipsi: in Lovanio l. 2. C. 9. simile exemplum de Lovanienfibus narrant, qui Godefridum III. Dominum suum, infantem in cunis allatum, dum pro eo pugnant, interea ad salicem arborem ex linteolo suspenderunt, eiq; infanti victoriam pepererunt. Huc spectat memorabile illud erga Regem Bohemia infantem Ladislaum Fidei exemplum, à Bohemo insigni belli Duce editum, quod Py II. Pontificis verbis recitabo: Venere, inquit, plurimi ex Bohemis visendi Regis gratiâ. Inter quos Georgius, cognomine Giskra, armorum gloria clarus, qui partes infantis Regis unus ferme in Ungaria defenderat, cum Rex Poloniae Regnum invasisset, prædones saepe acie fuderat, Joannem Hunniadem bis castris exuerat, rebellantes Ungaros magnis cladibus affecerat. Is ubi ad conspectum Regis intromissus est apud Novam civitatem (quo in loco tunc aderamus) astantibus pluribus illacrymans, Ladislai manum exosculatus, in hunc modum verba fecit: Video te tandem, teneoque mihi Rex; si scires, quæ pericula propter te adivi, quibus me laboribus implicui, quot adverso corpore vulnera accepi! En cicatrices testimonio sunt. Patri ego tuo, Tibique vitam devovi! Nulla vis est, nulla fortuna, quæ alienare animum à Te meum possit, officia mea sola Tibi auferet mors! Sed Tu hæc per ætatem non intelligis. Et subridens: Quod ergo, inquit, mihi præmium Fidei ac laboris erit? & quod das militi Tuo stipendium? Sextum tunc annum agebat Ladislaus, qui, postquam Giskra dicendi finem fecit, oculos huc atque illuc circumvolvens, loculos Joannis Magistri Camerae suspiciens ex phylacterio pendentes, quâ ille nummos pauperibus erogandos more Teutonico asservabat, hanc tacitus arripuit, araque sex tantum (neque enim plura invenit) illinc

Hist. Bohem.
C. 38.

Memorabilis Giskrae Bohemi Ducis fidelitas.

NE. Pius (tunc Æneas Sylvius) hujus rei, quam narrat, testis oculatus.

Indoles Ladislai etiam, aum propè infantis.

de-

deprompta dono Giskræ dedit. Admirati omnes Pueri factum, & providum, & liberalem futurum judicavere. Giskra innexor postmodum auro nummos è collo suspendit, Regiæ gratitudinis monumentum. *Haftenus Æneas Sylvius. Digna certè aternitate temporum narratio.*

Dubium successorem relinquere. *Id maximus Politicorum avo superiore, ut ego quidem sentio, Scipio Ammiratus evidentissimis rationibus ostendit. In discursibus l. 1. toto discursu 2. ut nihil addi possit.*

*In Calendarie
historico. 17.
Maij. 1363.*

Coronata est tertio post die. *Hageciñ secutus sum hoc loco, nam Lupacius, diligens omnino Scriptor, Elisabetham hanc, quartam Caroli Conjugem, longè antè (17. Maij scilicet) diademate regio in Basilica S. Viti coronatam affirmat, cujus scriptoris auctoritas propè me ad mutandam cogit sententiam.*

Arnestus Archiepiscopatu cedere parans, à Pontif: prohibetur; mortuo Innocentio VI. inter summi honoris Candidatos nominatur. Quantà gratiâ tunc Romæ floureret, indicatur.

CAPUT XI.

*S. Iustinus nisi
fallor.*

*Syrus in Mé-
mor.*

VEnustè, nescio quis vetus author, scripsit: *amorem tam esse noxium, ut si ipsa virtutes amarent, virtutes esse desinerent; in eamque sententiam Syrus dixit: Amare & sapere vix DEO conceditur. Oderat hunc virtutum suarum amorem*